

Tregtia e jashtme

Dhjetor, 2013

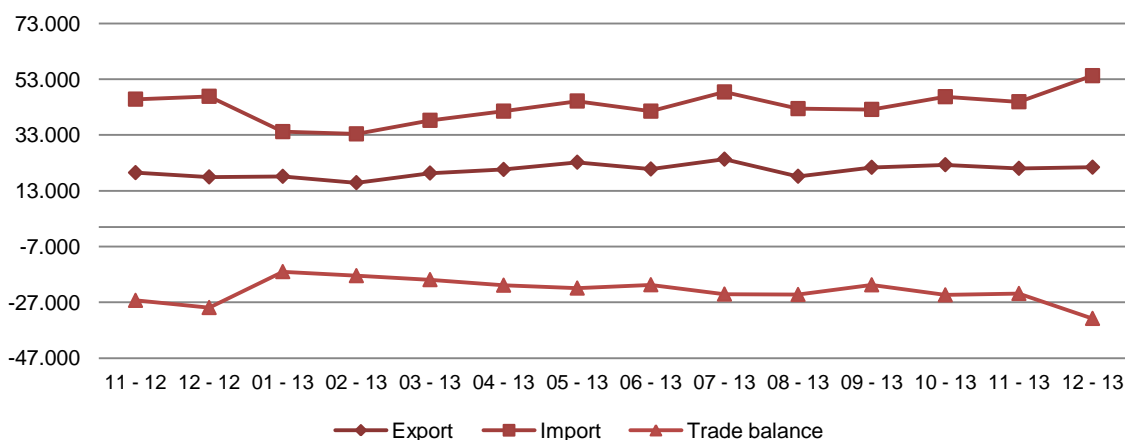
Tiranë, më 28 janar 2014: Në Dhjetor 2013 eksporti i mallrave arriti vlerën 21 mld lekë, duke u rritur me 19,5 % në krahasim me Dhjetor 2012. Rritje më të madhe ka patur në eksportet e grupeve: “Produkte kimike dhe plastike” me 37,8 %, “Prodhime druri dhe letre” me 34,3 % dhe “Lëkurë dhe artikujt prej tyre” me 23,2 %. Eksporti i grupit “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” u ul me 11,3 %.

Në Dhjetor 2013 importi i mallrave arriti vlerën 54 mld lekë, duke u rritur me 15,8 % në krahasim me Dhjetor 2012. Rritje më të madhe ka patur në importet e grupeve: “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me 42,4 %, “Tekstile dhe këpucë” me 23,5% dhe “Lëkurë dhe artikujt prej tyre” me 18,9 %. Importi i grupeve: “Prodhime druri dhe letre” u ul me 14,7 % dhe “Produkte kimike dhe plastike” u ul me 10,1 %.

Defiçiti tregtar i këtij muaji është 33 mld lekë, duke shënuar një rritje me 13,5 % krahasuar me Dhjetor 2012.

Shkëmbimet tregtare me vendet e BE zënë 65,7 % të gjithë tregtisë. Partnerët kryesorë tregtarë janë Italia (37%), Turqia (7,2%), Kina (6,5%) dhe Greqia (6,2%).

Fig. 1 Qarkullimi i mallrave në tregtinë e jashtme, Dhjetor 2012 – Dhjetor 2013

Tab. 1 Qarkullimi i mallrave në tregtinë e jashtme

mln lekë

Vitet	Muajt	Eksporti	Importi	Bilanci Tregtar	%ja e mbulimit
2000		37.037	157.109	-120.072	23,6
2001		44.096	190.155	-146.059	23,2
2002		47.490	210.368	-162.877	22,6
2003		54.487	225.983	-171.496	24,1
2004		62.121	236.072	-173.951	26,3
2005		65.818	262.191	-196.373	25,1
2006		77.405	299.147	-221.742	25,9
2007		97.171	376.194	-279.023	25,8
2008		112.572	439.894	-327.322	25,6
2009		104.515	428.839	-324.324	24,4
2010		161.548	477.768	-316.220	33,8
2011		196.897	544.004	-347.107	36,2
2012		213.023	528.491	-315.468	40,3
2013		246.351	512.527	-266.177	48,1
2012	01 - 12	13.464	37.055	-23.591	36,3
	02 - 12	15.190	37.306	-22.116	40,7
	03 - 12	16.760	44.447	-27.687	37,7
	04 - 12	17.995	39.953	-21.958	45,0
	05 - 12	19.347	44.378	-25.031	43,6
	06 - 12	17.702	46.203	-28.501	38,3
	07 - 12	19.571	47.721	-28.150	41,0
	08 - 12	17.389	45.653	-28.264	38,1
	09 - 12	19.207	46.512	-27.304	41,3
	10 - 12	19.030	46.635	-27.605	40,8
	11 - 12	19.460	45.797	-26.337	42,5
	12 - 12	17.908	46.832	-28.924	38,2
2013	01 - 13	18.128	34.159	-16.032	53,1
	02 - 13	15.864	33.350	-17.486	47,6
	03 - 13	19.301	38.212	-18.911	50,5
	04 - 13	20.600	41.499	-20.898	49,6
	05 - 13	23.201	45.131	-21.929	51,4
	06 - 13	20.761	41.499	-20.739	50,0
	07 - 13	24.288	48.383	-24.095	50,2
	08 - 13	18.155	42.403	-24.248	42,8
	09 - 13	21.360	42.123	-20.763	50,7
	10 - 13	22.299	46.680	-24.381	47,8
	11 - 13	20.998	44.876	-23.878	46,8
	12 - 13	21.396	54.212	-32.816	39,5

Tab. 2 Tregtia e jashtme sipas vendeve

mln lekë

	Importi				Eksporti			
	Dhjetor '12	Dhjetor '13	Jan.-Dhj. '12	Jan.-Dhj. '13	Dhjetor '12	Dhjetor '13	Jan.-Dhj. '12	Jan.-Dhj. '13
Gjithsej	46.832	54.212	528.491	512.527	17.908	21.396	213.023	246.351
Vendet e BE-së	29.847	34.164	334.088	328.344	13.621	15.500	161.146	188.997
Austri	550	615	6.890	6.186	154	150	2.585	1.253
Mbretëria e Bashkuar	451	631	5.321	4.145	21	19	237	1.450
Gjermani	2.551	3.219	31.938	29.979	284	366	6.610	9.455
Greqi	3.822	3.942	50.118	45.697	711	728	9.462	7.776
Itali	15.888	16.826	168.370	170.246	10.090	11.133	108.857	114.119
Spanjë	632	682	10.380	8.006	1.227	1.150	19.693	24.088
Kroaci	564	557	6.974	5.818	27	32	407	380
Të tjera të BE-së	5.389	7.692	54.097	58.267	1.107	1.922	13.295	30.476
Kinë	3.423	3.806	33.574	34.950	736	1.137	5.743	11.454
Kosovë	445	563	5.107	6.011	967	927	17.370	16.292
Ish Rep. Jug. Maqedonisë	599	753	8.366	8.605	223	247	4.152	4.397
Rusi	737	1.103	13.475	10.033	9	0	33	197
SHBA	823	1.771	11.423	12.433	54	102	1.037	1.129
Turqi	3.309	3.311	30.380	32.813	1.607	2.119	13.464	9.223
Ukrainë	502	343	5.744	4.544	-	-	8	31
Zvicër	369	1.296	15.408	8.177	198	295	2.042	4.361
Të tjera	6.778	7.102	70.926	66.617	493	1.069	8.029	10.270

Tab. 3 Tregtia e jashtme sipas grup mallrave

mln lekë

Grup-mallrat	Importi				Eksporti			
	Dhjetor '12	Dhjetor '13	Jan.-Dhj. '12	Jan.-Dhj. '13	Dhjetor '12	Dhjetor '13	Jan.-Dhj. '12	Jan.-Dhj. '13
Gjithsej	46.832	54.212	528.491	512.527	17.908	21.396	213.023	246.351
Ushqime, pije, duhan	8.017	9.476	93.177	93.344	1.102	1.265	12.819	14.646
Minerale, lëndë djegëse, en.el.	9.419	10.144	110.477	92.416	6.877	8.230	76.146	99.418
Produkte kimike dhe plastike	6.057	5.442	66.024	68.194	157	216	2.026	2.887
Lëkurë dhe artikujt prej tyre	1.003	1.193	9.725	11.381	160	197	2.773	3.193
Prodhime druri dhe letre	2.017	1.721	18.100	20.298	632	848	5.353	8.000
Tekstile dhe këpucë	4.451	5.495	48.321	54.123	4.890	5.548	62.092	69.353
Materiale ndërtimi dhe metale	5.257	5.900	68.065	63.280	3.297	3.976	40.213	36.173
Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi	9.053	12.890	97.767	94.169	531	471	7.639	8.246
Të tjera	1.559	1.951	16.836	15.322	263	645	3.962	4.435

Tab. 4 Eksporti sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë, Janar – Dhjetor 2013 (mln lekë)

Grup-mallrat	Itali	Spanjë	Kosovë	Kinë	Të tjera
Gjithsej	114.119	24.088	16.292	11.454	80.398
Ushqim, pije duhan	5.520	270	1.239	5	7.612
Minerale, lëndë djegëse, ener. elek.	23.009	22.530	4.477	11.166	38.236
Produkte kimike dhe plastike	918	4	738	102	1.125
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	2.325	43	1	9	816
Prodhime druri dhe letre	5.037	5	267	2	2.689
Tekstile dhe këpucë	59.553	1.094	79	-	8.627
Materiale ndërtimi dhe metale	10.751	108	8.483	169	16.662
Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi	5.155	32	581	1	2.477
Të tjera	1.853	-	427	0	2.155

Tab. 5 Importi sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë, Janar – Dhjetor 2013 (mln lekë)

Grup-mallrat	Itali	Greqi	Kinë	Turqi	Të tjera
Total	170.246	45.697	34.950	32.813	228.821
Ushqim, pije duhan	14.276	13.241	506	4.690	60.632
Minerale, lëndë djegëse, ener. elek.	47.479	6.930	18	479	37.510
Produkte kimike dhe plastike	13.742	6.784	3.196	5.063	39.408
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	9.648	27	589	81	1.036
Prodhime druri dhe letre	6.789	2.913	1.216	1.910	7.470
Tekstile dhe këpucë	31.474	2.344	6.951	7.854	5.500
Materiale ndërtimi dhe metale	16.253	9.112	7.937	6.283	23.695
Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi	26.276	3.241	11.371	4.966	48.315
Të tjera	4.309	1.105	3.166	1.487	5.255

Përkufizime

Eksportet janë në përgjithësi mallra të destinuara tek një vënd i tretë, të vendosura nën regjimin doganor ose të përpunimit pasiv ose të riekportuara pas përpunimit aktiv.

F.O.B: Një kusht i shpërndarjes së mallrave që tregon se çmimi i mallrave përfshin edhe shpenzimet e transportit dhe të dorëzimit tek një vend i caktuar i ngarkimit.

Importet janë në përgjithësi mallra që vinë nga një vënd i tretë dhe të vendosura direkt ose qëndrojnë në magazina e ruajtjes nën procedurat doganore të lejimit për qarkullim të lirë, për përpunim aktiv ose për përpunim nën kontrollin doganor.

C.I.F: Një kusht i shpërndarjes së mallrave që tregon që çmimi i mallrave përfshin sigurimin dhe transportin deri tek një vend i caktuar destinacion.

Sistem i harmonizuar është një nomenklaturë mallrash e përdorur për statistikat e tregtisë së jashtme dhe për tarifatat doganore.

Sistemi i harmonizuar përfshin rreth 5 mijë grupe të veçanta mallrash, të identifikuar sipas një kodi 4 shifror (kreu) ose një kodi 6 shifror (nënkreu) në 21 seksione dhe 96 kapituj.

Vëndet anëtare të Bashkimit Europian Belgjikë, Gjermani, Francë, Itali, Luksemburg, Hollandë, Mbretëria e Bashkuar, Danimarkë, Irlandë, Greqi, Spanjë, Portugali, Austri, Finlandë, Suedi, Qipro, Çeki, Estoni, Hungari, Letoni, Lituani, Maltë, Poloni, Sllovaki, Slloveni, Bullgari, Rumani, Kroaci.

Shpjegimi i simboleve

- 0 vlerë më e vogël se gjysma e njësisë matëse
- pa vlerë
- ÷ deri